

Správa z aktivity

Názov aktivity:	WORKSHOP „Regióny a mestá na ceste k inováciám“
Termín realizácie:	26.09.2023
Miesto realizácie:	Kongresové centrum pri Výskumnom centre AgroBioTech v Nitre, Trieda A. Hlinku 2, 949 76 Nitra
Cieľ aktivity:	networking, zistenie súčasných inovačných trendov v regiónoch
Účastníci za IZPI:	Mgr. Vladimíra Gudábová, Ing. Katarína Tóthová, Ing. Mária Šášiková, PhD.; Ing. Martina Verešová, PhD.; Ing. Lucia Kozlová.
Prílohy:	Pozvánka, fotodokumentácia,

Priebeh: Podujatie organizovalo Regionálne centrum Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a inovácií SR (ďalej len MIRRI SR) Nitra, od ktorého zároveň aj dostali zástupcovia IZPI na toto podujatie upozornenie. Podujatie otvorila prorektorka SPU v Nitre, ktorá privítala zúčastnených hostí.

Následne zástupkyňa MIRRI (vedúca Oddelenia smart agendy a inovácií na MIRRI SR) spomenula Akčný plán inteligentných miest a regiónov na roky 2023 – 2026 a Akčný plán prípravy smart projektov. Obe aktivity sú financované z Programu Slovensko. Na základe dotazníka, ktorý MIRRI robilo, najväčšou prekážkou smerom k smart mobilite sú nedostatočné personálne kapacity na samosprávach.

Zástupkyňa MIRRI tiež spomenula dôležitosť práce s dátami, pretože kvalifikované rozhodnutia sa dajú robiť len na základe dát. V tomto prípade sa tiež počíta s existenciou living labs, ktoré by riešenia ohľadne dátovej výmeny otestovali v malom + ich následné škálovanie.

Okrem toho vedúca Oddelenie smart agendy a inovácií na MIRRI SR spomenula vo svojej prednáške dôležitosť tvorby a prioritizácie smart projektov – menovite inovatívne verejné obstarávanie, podpora inovatívnych MSP (toto je problematika, ktorej sa prioritne venuje MH SR, avšak MIRRI plánuje s MH SR na problematike spolupracovať); zdieľanie informačných systémov; podpora medzinárodnej spolupráce v smart/zelenej/inovačnej agende. Na budovanie inteligentných miest a regiónov má MIRRI aktuálne alokáciu 106,3 mil. EUR.

V prednáške bola ďalej spomenutá Metodika pre tvorbu a hodnotenie inovatívnych projektov (12 krokov k inteligentným mestám a regiónom) – je dostupná na stránke MIRRI. Nadstavbou k metodike bude nástroj na analýzu pripravovaných projektov, ktorý sa bude testovať so samosprávami.

Z pripravovaných projektov zástupkyňa MIRRI spomenula:

- Národný projekt: Podpora samospráv na ceste k digitálnym dvojčatám a k digitálnym službám (cieľ: vytvoriť národný a regionálny SMART team).
- Digitálne dvojčky miest – 3D, 2D..., ktoré by umožňovali modelovať rôzne situácie v meste.

Druhá prezentácia sa týkala inteligentnej mobility a zastrešila ju Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií na ministerstve dopravy (Nikola Šimuneková, PhD.). V prednáške bola zdôraznená myšlienka potreby posunu od konkrétneho druhu dopravy (napr. cestná) k službám (napr. prenájom dopravných prostriedkov, inteligentné parkovanie a pod.).

Tretiu prezentáciu na podujatí zastrešilo MIRRI – Oddelenie smart cities. Prezentácia bola venovaná Inovatívnym riešeniam pre samosprávy nielen v oblasti dopravy. Prezentáciu zastrešil Matúš Meluš. V rámci prezentácie bol dôraz kladený na IoT ako súčasť dopravy. Bol zároveň predstavený dokument – „Možnosti využitia dát v prostredí inteligentných miest a regiónov“. Súčasťou prezentácie bola tiež problematika optimalizácie parkovania a nelegálneho parkovania, resp. vytvorenie bezlístkového systému parkovania, ktoré je detekované len na základe EVČ vozidla.

Inovácie sa jednoznačne dotýkajú aj akademického sektora, ktorý má veľký potenciál ich generovať. V tejto súvislosti sa vyjadril aj Vladimír Cviklovič, docent na Ústave elektrotechniky, automatizácie, informatiky a fyziky SPU v Nitre. Prednáška s názvom „Inovácie v oblasti mobility v samosprávach a potenciál akademického sektora“ sa venovala tomu, ako akademický sektor vie prispieť k riešeniu praktických problémov samospráv. Doc. Cviklovič spomenul prevratnú inováciu, ktorú zaviedli v oblasti mobility už v Nórsku – úplne bezpilotné autobusy.

Prvý blok prednášok uzavrela prednáška od Kataríny Ikrényiovej zo Slovenského plastikárskeho klastra (názov: Slovenský plastikársky klaster a jeho prínos pre inovácie v samosprávach). Slovenský plastikársky klaster je jediný strieborný klaster na Slovensku (ide o hodnotenie excelentnosti klastra). V rámci prednášky bola spomínaná Stratégia Slovenského plastikárskeho klastra do roku 2027 (je dostupná na preštudovanie na stránkach klastra). Taktiež bola pozornosť venovaná rôznemu využitiu plastov a aj inovácie v oblasti plastov. Typickým predstaviteľom inovačnej firmy v tomto smere je slovenská firma [PANARA](#), ktorá o.i. spracováva aj odpad z poľnohospodárskeho sektora, ktorý je použitý ako kompozitný materiál). Katarína Ikrényiová tiež v rámci svojej prednášky spomenula ďalšie inovatívne plastikárske firmy na Slovensku – Kompan (Vráble); Chemosvit Fibrochem (s produktom – inovatívnym vláknom [PROLEN RECYCLE](#), z ktorého sa vyrábajú koberčky a sedačky); ZKW a ich inovatívne šošovkové centrum, ktoré sídli na Slovensku. V súvislosti s inovatívnymi riešeniami v oblasti mobility bola tiež spomenutá firma [STERED](#).

V poobednom bloku workshopu sa pokračovalo ďalšími zaujímavými prednáškami. Prednáškový blok otvorila KIRA (Krajská inovatívna a rozvojová agentúra) z Trnavského samosprávneho kraja (prednáška: TTSK a vzdelávanie v oblasti cyklistickej dopravy). Silvia Prokopová, cyklokoordinátorka TTSK, v nej spomenula opatrenia, ktoré TTSK zaviedol v oblasti cyklodopravy. TTSK je aktuálne považovaný z krajov Slovenska za ten, ktorý má najviac rozvinutú cyklistickú dopravu. Spomenula okrem iného aj inovatívny projekt TTSK – ročný prenájom bicyklov za 30 EUR spolu so servisom.

Jana Červinková z DEUS (DataCentrum elektronizácie územnej samosprávy Slovenska) hovorila vo svojej prezentácii o pohodlnom a rýchlom zdieľaní dát zo štátnych registrov). DEUS je založený ZMOSom pre MIRRI a podieľa sa aj na tvorbe strategických dokumentov pre MIRRI. Ich hlavným produktom je IS DCOM.

Juraj Popovič (HOPERO) sa venoval predstaveniu Európskeho centra digitálnych inovácií Hopero a tomu, ako vie AI pomôcť v naštartovaní biznisu a v smart transformácii samospráv. Spomínal taktiež aktivity Slovenskej aliancie pre inovatívnu ekonomiku v smere získavania financií pre start-upy a o aktivitách v oblasti change managementu.

V nasledujúcej prednáške zástupkyňa CIVITTA EIT Urban mobility prezentovala EIT a možnosti financovania EIT. Bola predstavená iniciatíva EIT Urban Mobility cities (oblasť mestskej mobility) a iniciatíva Raptor call, z ktorej už bola prefinancovaná Bratislava a ďalšie mesto, ktoré získalo prostriedky je Dubnica nad Váhom (ide o iniciatívu v oblasti implementácie riešení od start-upov do mestského prostredia).

Poslednou prezentáciou „Digitalizácia a „AirBnb“ model v parkovaní – ich vplyv na životné prostredie a komunity“ od Jána Hrončáka, zástupcu Go Space Labs, bolo podujatie ukončené. Gospace Labs vyvinulo najmenší parkovací senzor na svete. V prednáške bola spomínaná idea Gospace labs – „sharovanie“ jedného parkovacieho miesta počas celého dňa aj v časoch, keď je neobsadené – napr. ľudia idú do práce a miesto je voľné a pod. Bolo spomenuté, že riešenie od tejto spoločnosti aktuálne najviac využíva mesto Pardubice (CZ).

Hlavnými témami podujatia boli: doprava inovácie, regionálny rozvoj, problematika zahusťovania miest.

Záver aktivity: Na podujatí sme získali prehľad o inováciách (nielen) v oblasti mobility, ale aj o inováciách v poľnohospodárstve. V rámci podujatia sme získali viacero užitočných kontaktov, ktoré plánujeme osloviť do budúcnosti v súvislosti s AKIS (napr. MIRRI, SPU a ďalšie).

Vypracoval: Ing. Mária Šášiková, PhD.

dňa: 05.10.2023

Schválil: Mgr. Vladimíra Gudábová

dňa: 09.10.2023